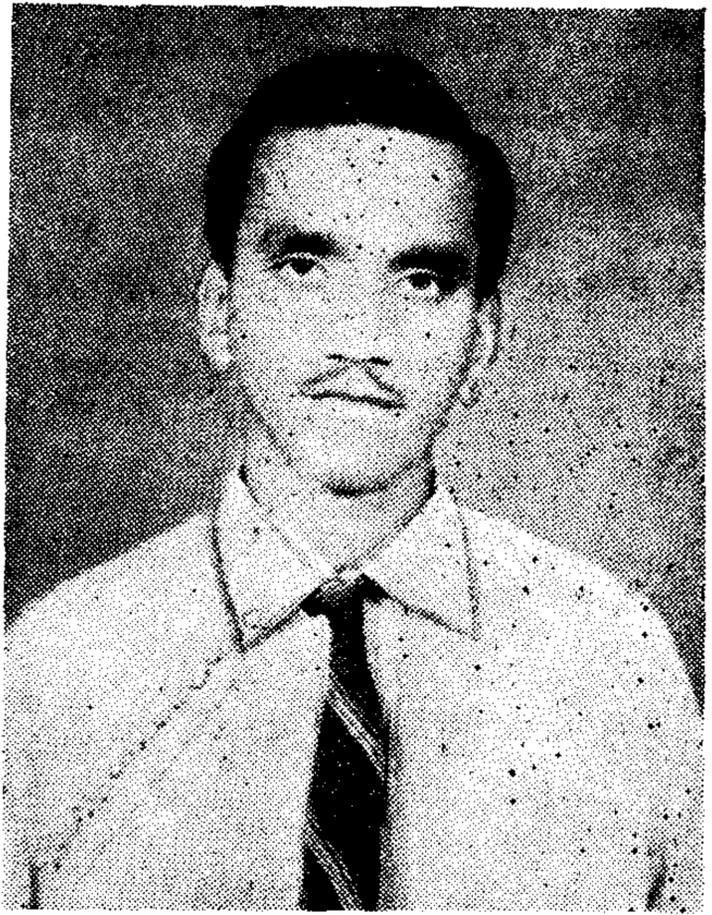

అంకితం

రచన.
శ్రీ. అలమూరు సూర్యవేంకటరమణారావు

[కనడంవంతు అమ్మదే అయినా, పెంచడంవంతు తనదేచేసుకుని భవిష్యత్తులో నా బాగుకోసం భగవంతుడన్నవాడికల్లా మొక్కి, తీరా అదిచూసి ఆనందించే సమయానికి ఏ పూర్వజన్మపాపంవల్లనో మనిషిగా మాకు దూరమయిన, మా పెద్దత్తయ్యకు అనంతంలో ఉండయినా నన్ను ఆశీర్వదించమనే ఆమె అమృతహృదయానికి ఆనందాశ్రవులతో]

ఆరోజుఫైల్సు అన్నీ చూడటం ముగించి బయట పడదామనుకుంటున్నంతలో “అయ్యగారు రమ్మంటున్నారు” అన్నవార్త చెవిలోవేసి పోయాడు హాసుపూర్ణుడు రంగయ్య! ఆశ్చర్యపోయాను! అవును మరి రోజూ వెళ్లే ముందర ఆయనతో కాప్పేపు మాట్లాడే వెళ్తుంటాను. ఈ రోజు కబురంపించారూ అంటే ఏదో విశేషమయిన పని ఉంటుందన్నమాటే! వాస్తవానికి ఆయన దగ్గర పర్సనల్ శ్రేక్రటరీగా ఉంటున్నానన్నమాటే కాని ఆ భావమే వారిలో లేదు! వాళ్ళింట్లో ఒక మనిషిలాగే వారి మనసుల్లో ఆత్మీయుడిలాగే ఆ దరిస్తున్నారు. అటు ఆంద్ర ఇటు మద్రాసు రాష్ట్రాలలో పేరు గడించిన మైకాప్రాప్రయిటర్లు వెంకటాచలంగాడు ఎంత ధనవంతులో అంత సహృదయులు! వారికింత మంచిమనసులేకపోతే మంచి వయసులో ఒక పసికందుని ఆయన జీవితానికి బాధ్యతగా విడిచి భార్యగతించిన తర్వాత అవిడమీద మమకారం కొద్దీ, ఆ పసికందు భవిష్యత్ మీద అభిమానం కొద్దీ, ఎంతమంది ఎన్ని విధాలు చెప్పినా మరో వివాహం చేసుకోకుండా ఆయన సుఖాన్ని

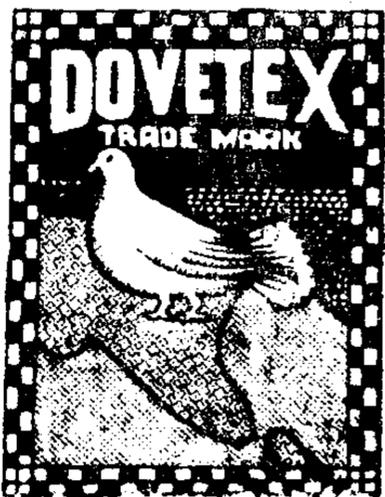
త్యాగం చెయ్యగలిగాడు! తల్లీ, తండ్రి తనే అయి ప్రపంచం తెలియని ఆ పసికందుని మద్దెనిమిదేళ్ళు పెంచటానికి ఎంత అవస్థ పడ్డారో అంత అనుభవమూ గడించారు! ఎంత అనుభవం సంపాదించుకోకపోతే భాద్యత పట్టించుకోకుండా తిరిగే వయసులో తండ్రి గతిస్తూ వ్యాపారాన్ని - భార్య గతిస్తూ కూతుర్ని - అప్పగించివెళ్లి పోతే, అటువ్యాపారాన్ని, ఇటు కూతుర్ని పెంచుకు రాగలిగాడు? మద్దెనిమిదేళ్ళయినా నిండని ఆయన కూతురు సావిత్రి అందానికి “వాళ్ళమ్మపోలికే” అంటుంటారు అవిడని ఎరుగున్నవాళ్లు ఆప్పుడప్పుడు వెంకటాచలంగారూనూ! సహృదయా

నికి, కలుపుగోదతనానికి, అవసరంవరకే మాట్లాడంలోనూ తండ్రికి తగిన కూతురే! వయస్సుపై బడబోతున్నా, మేడదిగి క్రిందికి రాలేని ఆయాసంతో బాధపడుతున్నా, ఆయన వ్యాపారం మానలేదు! అయిన వాళ్లు, అతి సన్నిహితులూ వెంకటాచలంగాయా! ఆ వ్యాపారం మానెయ్యకూడదండీ, అని మాట వరసకంటే మనం వ్యాపారం మానుకుంటే దానిమీద ఆధారపడి బ్రతికేవాళ్ళ అవస్థే అవాలయ్యా అంటారు. ఆయన దగ్గర పర్సనల్ శ్రేక్రటరీగా చేరిన ఈ అయిదేళ్లలోనూ నన్నెంత ఆత్మీయుడిగా చేసారని! ప్రపంచంలో ఒక్కొక్కరి తత్వమే అంత!

ఆ బంగళాలోనే క్రిందని ఒక వైపుగా ఉన్న ఆఫీసులులోంచి బయటపడి మేడ మీదకు వెళ్ళాను. ఆయన కూతురుతో మాట్లాడుతూ కూర్చున్నాడు. నన్ను చూడగానే “రావోయి రా ఆఫీసుపని తెమిలిందా” అన్నాడు. కూర్చోమని ఎదురుగా సోఫా చూపిస్తూ. ‘తెమిలిందా అనుకుంటూంటే ఎప్పటికీ తెమలపు ఏవీనూ! అవసరం అవ

కాశం చూసి మనమే తెముల్చుకుంటూం దాలి’ అన్నాను కూర్చుంటూ. ‘అంతే, అంతే చిన్నవాడివయినా పెద్దమాటన్నావు’ అని రంగయ్యని పిలిచి కాఫీలు తీసుకు రమ్మన్నాడు. ‘రేపు సోమవారం అమ్మాయి పుట్టిన రోజు’ అన్నాడు నా వైపుచూసి! గుడ్లెక్ అన్నాను. ‘అది ఏవో బట్టలు తీసుకుంటానంటున్నాది. మేడ దిగితేనే నాకు ఆయాసం. ఇంక షాపింగ్కు వెళ్ళటం అంటే ఓ యజ్ఞంచేసినట్లే. అందుకని నిన్నొకసారి వెళ్ళిరమ్మందామని పిలిపించాను’ అంటూ రంగయ్య తెచ్చిన కాఫీ కప్పు తీసుకున్నాడు. అప్రయత్నంగా నేను సావిత్రివైపు చూసాను. ఆమె మరొక కప్పు నాకందిస్తూ ఏ? “మీకేమయినా పని ఉందా” అంది. ఇంక అప్పుడు ఏమన్నా చెల్లదు. చెల్లనియ్యరు! ‘ఉన్న పనేదో పూర్తి చేసుకునేగా వచ్చాను’ అన్నాను కాఫీ తీసుకుంటూ. కాఫీ పూర్తయ్యాక లేచి ‘పదండి మరి’ అన్నాను. ఆమె లేచి రంగయ్యా ద్రయివర్ని కాదు తీసుకొని పోర్చిగోలోకి రమ్మను అని చెప్పి

Regd. Trade Mark.

No. 162919

మా హృదయపూర్వకమైన దీపావళి ఆభినందనలు!

ఫోన్ : 2217

::

తంతు : “డాటెక్స్”

డాటెక్స్ కంపెనీ

(ఉత్పత్తిదారులు, రవాణాదారు)

బెడ్ షీట్స్ - టవల్స్, మొదలైనవి.

చేనేత బట్టలు మరియు నూలు వ్యాపారస్తులు.

నెం. 14, మహల్ 2వ విధి, మధురై (S.I)

Leading Printers of Quality. . . .

Contact for your Requirements of :-

Readymade Photo Offset Calendars, in Verious, Cine-Religious,
Scenery and Baby Designs.

CHIDAMBARAM LITHO PRESS

[Tel; "VEESE" — Post Box No. 43. — Phone No: 49]

SIVAKASI (S. I.)

'వెళ్ళొస్తాను' అని తండ్రితో చెప్పి మెట్లు దిగి వెళ్ళిపోయింది. వెంకటాచలంగారిలో 'వెళ్ళొస్తానండీ' అన్నాను. ఆయన కోట్లొంచి అయిదు వంద రూపాయల కాగితాలు ఇచ్చి సరిపోకపోతే ఎకొంటులో వెయ్యమను అన్నాడు. అలాగే అని క్రిందకు దిగి పోర్చికో లోనికి వచ్చాను. కాదులో కూర్చుని ఎదురు చూస్తున్నాది సావిత్రి. ఫ్రంట్ డోరు తీసి లోపల కూర్చుని డ్రయివర్ తో 'పోనియ్' అన్నాను. వెనక సీట్లో కూర్చున్న సావిత్రి 'ఆపు' అని క్రిందకు దిగి 'డ్రయివర్ ఇవార్టికి నువ్వింటికి వెళ్ళు' అంది. 'సరి అమ్మా' అని వాడు దిగి వెళ్ళిపోయాడు. ఆమె స్టీరింగ్ దగ్గర కూర్చుని స్టార్ట్ చేయబోయింది. అదే విటి మీరు డ్రయివ్ చేస్తారా భలేవారే అని దిగి అటువైపు వెళ్ళి 'జరగండి' అన్నాను. మరేం అనకుండా జరిగి కూర్చుంది. స్టీరింగ్ ముందు కూర్చుని స్టార్ట్ చేసాను. ఇద్దరి మధ్య నిశ్శబ్దం! 'ఎందుకంత దూరంగా ఉండాలను కుంటున్నాడు.' అడిగిందామె! 'ఇందులో

దూరం ఏముంది' అన్నాను. 'కాకపోతే ఎనరోపరాయి వాళ్ళల్లా డ్రయివర్ పక్కన కూర్చోటంలా ఉద్దేశం?' అందామె. 'అంత మాత్రానికే అంతహంగామా చెయ్యలా మీరు' అన్నాను నవ్వుతూ! 'చూడండి నాతో మాట్లాడాలని లేదా' అంది కాస్త సీరియస్ గానే! 'ఇప్పుడు చేస్తున్నది ఏవిటం టారు?' అన్నాను. అదిగో ఆ అండీలు గౌర వాలుతో మాట్లాడితే నాతో మాట్లాడొద్దని ఎన్నిసార్లు చెప్పాను. అంది! ఓ అదా ఆల వాటు అన్నాను. 'అపారపాతే చెయ్యొద్దని ఎన్నిసార్లు చెప్పి ఉంటానంటారు?' అంది. ఇలా ఎప్పుడో ఒకప్పుడు అకస్మాత్తుగా అడిగుండే వారని ఓ సారీ అడిగుండేదానివని తెలిస్తే లెళ్ళిపెట్టి ఉండే వాడిని' అన్నాను. ఇంతలో మద్రాసు సిటీలే లేడీస్ కార్నర్ దగ్గరకు వచ్చింది కాదు. అసాను. 'ఊ దిగు అన్నాను. ఆమె దిగింది. 'మీరురారా' అంది. 'కాదుని ఇలావదిలేసే! పార్క్ చేసి వస్తాను. అయినా నేనెందుకు?' ఏమో కాదుని పార్క్ చేసి

కార్నల్ లోనికి వచ్చాను, కాంటర్ దగ్గర ఉన్న మేనేజరుతో ఓ చిన్న హాస్కు వేసాను అరగంటపై పడినా తెమలందే! అబ్బబ్బ! ఈ అడవాళ్ళకు ఓపట్టున ఏదీ నచ్చదు! నచ్చిందాన్ని అంతలో వదిలిపెట్టారా? అదీ లేదు! 'సారీ లేటయిపోయింది.' అనుకుంటూ మరో పావుగంటకు వచ్చింది. కాదు తీసుకొస్తాను బిల్లు ఇచ్చేయండి అని పార్కింగు దగ్గరకు వెళ్ళింది. బిల్లు చెల్లించి పేకింగ్స్ M. S.X 3546 దగ్గరకు పంపించమని చెప్పి కార్నల్ మెట్లు దిగుతున్నాను. కార్నల్ ముందర కాదు ఆగింది. డ్రయివర్ 'కారునిపార్క్ చేసిరా' అన్నమాటలు కార్లోంచి వచ్చాయి! ఆ మాటలు నాకు చాలా పరిచయమయినవి! కాని ఆవ్యక్తి... ఆమె 'కారుదిగింది!' ఆమె! జానకి! ఎవరి ఎదురుగురించి నిరీక్షిస్తున్నానో ఆమె జానకి! ఆమె వస్తున్నదల్లా నన్ను చూసి ఆగిపోయింది! ఆశ్చర్యపోయింది! 'జానకి!' ఎంతోగట్టిగా అరవాలనుకున్న ఉద్దేశం పెదవిదాటి బైటికి రాలేకపోయింది! పార్కింగులోంచి కారుని తీసుకువచ్చిన సావిత్రి 'రండి నిలబడి పోయేరం' అంటూ దగ్గరకు వచ్చింది. ఆ మాటలు మళ్ళీ నన్నీ వ్రపంచంలోనికి తెచ్చాయి! ఏమనాలో ఏ మాట్లాడాలో ఆక్షణంలో ఏ తోచింది కాదు! 'బాయ్ ను పేకింగ్స్ తెమ్మన్నాను...' అనబోయాను. ఇంకా ఏదో కాని, సావిత్రి తెచ్చి చాలా సేపయింది కాని రండి' అంది, మమ్మల్ని చూసిన జానకి గబగబ మెట్లెక్కిపోయింది. నేను సాత్రితో వెళ్ళక తప్ప లేదు! ఆమె డ్రయివ్ చేస్తానంది. వద్దనే స్థితిలో లేని నేను సరే అని కూర్చున్నాను, కాదు కదిలింది, కాని నాకళ్ళమటుండు జానకి రూపం కదలలేదు! ఆ జానకేనా? ఎంతగా

మారిపోయింది! 'ఏవిటి ఆలోచిస్తున్నాడు!' అంది సావిత్రి నా ఆలోచననిభంగపరుస్తూ! 'ఊ ఏం త్రదు' అన్నాను. ఎందుకంత ముఖావం. ఓ నేను ఆలశ్యం చేసానని కోపమా అంది! పిచ్చిది! ఒకరి ప్రవర్తనని ఎంత మంది ఎన్నివిధాలుగా ఊహించుకుంటారని! ఎవరి అద్దంలో వాళ్ళు చూసుకుంటేగాని తృప్తి ఉండదేమో! 'అబ్బే ఎంతసేపు చేసావని కోపం రావటానికి' అన్నాను. మరెందు కలా ఉన్నాడు' సంభాషణ పెంచింది. నిశ్చల్యాన్ని కోరుకునే నా పరిస్థితి ఆమె కర్థమవదు! 'ఏంలేదు తలభారంగా ఉంది.' అన్నాను 'పోనీ కాఫీ తాగుదామా' ఆసలేదు ఆమె! అబ్బే ఎందుకు అదే తగ్గిపోతుంది అన్నాను. బంగళా వచ్చేసింది, కాదు దిగి మేడమిదికి వెళ్ళాం ఆమె లోనికి వెళ్ళిపోయింది! భగవద్గీత చదువుకుంటున్న వెంకటాచలం గారు నన్ను చూసి 'అయిపోయిందటయ్యా! షాపింగ్' అన్నాడు. ఆయనకు బిల్లు మిగత డబ్బు ఇస్తూ అవునండీ నాకు తలభారంగా ఉంది వెళ్ళొస్తాను అన్నాను. ఆయన దానికి అరే అలాగటోయి అయితేకాదు తీసుకుని ఇంటికి వెళ్ళిపోయి విశ్రాంతి తీసుకో' అన్నాడు. వెంటనే దిగి వచ్చి కారులో కూర్చున్నాను. 'ఎక్కడికి వెళ్ళాలిని' ఏమో! యాంత్రికంగా స్టాడు చేసాను, కదిలింది! కాదు చప్పుడు తప్ప మరేది భంగపరచని అనిశ్చల్యంలో జానకి గురించి ఆలోచన కదిలింది! ఎన్నాళ్ళ తర్వాత కనపడింది! ఇన్నాళ్ళు ఎక్కడుంది? అయిదారేళ్ళ క్రితం బాధతో బరువుతో ఇల్లు విడిచిన జానకేనా? ఈ కాలం ఆమెని ఎంతగా మార్చేసింది! అయిదారేళ్ళ క్రితం నా కళ్ళముందు కట్టినట్లయింది...

(నవంబరు)

అ కి తం

(గత సంచిక తరువాయి)

అప్పుడు మేం ఏలూరులో ఉండేవాళ్ళం. అవి నేను బి.ఎ. ఫైనలియల్ పరీక్షలు వ్రాసి ఫలితాల కోసం ఎదురు చూస్తూ గడిపే రోజులవి! రోజూ ఉదయం, శాయంకాలం లైబ్రరీకి వెళ్ళి వస్తూ ఉండేవాడిని! ఒక రోజు ఉదయం లైబ్రరీకి వెళ్ళి వచ్చాను. ఇల్లు సందడిగా ఉంది. ఇంటికి ఎవరో వచ్చి నట్లున్నారు. అమ్మ ఎవరితోనో మాట్లాడు తున్నాది. నేను నాగదిలోనికి వెళ్ళిపోబో తున్నాను. 'ఒరే రామం' అమ్మ కేకేసినట్లు పిలిచింది. వెళ్ళాను. వీడే పెద్దవాడు రామం అంది అమ్మ ఆవిడకు నన్ను చూపిస్తూ. అవును నాలుగో ఏడు దాకా ఎత్తుకుని తిప్పే దాన్నిగా

ఇతను పుట్టిన నాలుగేళ్ళకేగా జానకి పుట్టింది. అప్పుడే మీరు భద్రాచలంనుంచి ట్రాన్స్ఫర్ అయి వెళ్ళిపోవటం అంది ఆవిడ. 'అన్నీ ఒక్కసారే' అంది అమ్మ 'అయితే వదినా అబ్బాయి ఏం చదువుతున్నాడు?' అందావిడ, మొన్నే బి. ఎ. అఖరేడు పరీక్షలు వ్రాసాడు. ఇంకా ఏదో సాగిపోతుంది వాళ్ళ సంభాషణ. నేను మెల్లిగా బయటపడి నాగదిలో అడుగుపెట్టాను.' మా అన్నయ్య దగ్గర ఎన్ని పుస్తకాలున్నాయో తెలుసా... ఆ ఇదో ఇదే మా అన్నయ్యది నాది ఫోటో... అన్నయ్య నన్ను ఎత్తుకుంటే బెజవాడ మావయ్య తీసాడు' అని ఎవరికో చూపిస్తూ చెప్తున్నాడు, ఆమె అటు వేపు తిరిగి ఉంది, తెల్లటి పరికిణీ మీద ఎర్రటి వల్లెవాటు ఆ పైన మల్లెపువ్వులాంటి జాకిట్టు! పెద్ద జడ! అంత పెద్ద జడకి ఒక్కటే ఒక్క తెల్ల గులాబీ పువ్వు! పద్దెనిమిదేళ్ళయినా నిండి

*

భరణివారి

'వివాహభండం'లో

శ్రీ ఏన్. టి. రామా రావు

శ్రీమతి భానుమతి.

..

ఉండని ఆమె! ఎవరు? 'ఇతడు పుట్టిన నాలు
 గేళ్ల కేగా మా జానకి పుట్టింది' అవిడ అన్న
 మాటలు గుర్తు కొచ్చింది! అయితే ఈమె
 ఆ జానకి! ఇంతలో ఆమె మరిమీ అన్నయ్య
 ఎక్కడికి వెళ్ళాడు? అని తమ్ముడు రవిని
 అడుగుతోంది, ఊ మరి అది-అదేంటో పుస్త
 కాలు ఇస్తారే అక్కడికి రోజూ వెళ్తాడు
 అంటూ నా వేపు చూసాడు ... చూసాడో
 లేదో అడుగో అన్నయ్య వచ్చాడు.
 అన్నాడు, ఆమె ఇటువైపు తిరి
 గింది! నన్ను చూసి గదలోనించి అటు
 వైపుగా వెళ్ళిపోయింది! 'ఎలా చూసినా
 అందంగానే ఉంటుంది.' అన్న నా భావన
 నిజమయింది! పేరు కూడా చాలా అందంగా
 కుదిరింది! జానకి!

మద్యాహ్నం భోంచేస్తుంటే అమ్మని
 అడిగాను 'ఎవరమ్మా వాళ్లు' అని, 'నీకు
 తెలీదురా నువ్వప్పుడు చాలా చిన్నవాడివి.
 భద్రాచలంలో మీనాన్న గాడండేవారు.

రచన :
 శ్రీ అలమూరు
 సూర్యవెంకటరమణరావు.

మనం వీళ్ళింట్లో ఉండేవాళ్ళం. మీనాన్న
 గారు ఆయన ప్రాణస్నేహితులు! మన
 నియోగులు కాకపోయినా ఆయన చెల్లమ్మా
 అని, అవిడ వదినా అని ప్రాణంపెట్టేవారు.
 పదేళ్ళు దగ్గర దగ్గర కలిసి ఉన్నాం. తప్పట్లో
 బాగా కాకపోయినా ఒక మోస్తరుగా సీతి
 పరులు. కాని ఈ పద్దెనిమిదేళ్ళలోపునా
 బాగా ఆరికంగా చితికిపోయాడు. నాన్నగా
 రికి తెలిసి రమ్మంటే వచ్చాడు... ఆపిల్ల
 ఒక్కరై వాళ్ళకి! ఆ పిల్లని ఎవరికో ముడి
 పెట్టేస్తే వాళ్ళకింక భాద్యత లేదు అని
 ఆపింది అమ్మ! భోంచేసి యాములోకివచ్చి
 కూర్చుని ఏం చదువుదామా అని ఆలో
 చిస్తున్నాను. ఇంతలో తమ్ముడు రవి వచ్చి

*
 విజయవాణి ఫిలింసువారి
 'మగ్గురమ్మాయిలు
 మాడు హత్యలు'లో
 క్రీమతి సావిత్రి.
 *

అన్నయ్యా వదిన ఉదయం మనింటికి వచ్చిందే ఆవదిన ఏదయినా పుస్తకం ఇమ్మంది' అన్నాడు చదువుకుంది కూడా! అనుకుని పోరంకి దక్షిణామూర్తిగారి 'వెలుగు వెన్నెలా - గోదావరి' ఇచ్చి పంపించాను. ఓ గడియ ఏడో చదివి పడుకున్నాను, నాలు గ్గంటలకి తెలివి వచ్చింది. లేచి టేబిల్ దగ్గి రకు వెళ్ళేసరికి మద్యాహ్నం చదవడానికని ఇచ్చిన పుస్తకం తిరిగి ఒచ్చేసి ఉంది! అప్పు డే చదివేసిందా! స్నానం చెయ్యాలని బాబ దగ్గరకు వెళ్ళేసరికి నీళ్ళు తోడుతోంది జానకి! టవల్, సబ్బు బావిగట్టుమీదపెట్టి 'అప్పుడే ఆపుస్తకం చదివేసారా' తొలిసారిగా మాట్లాడానామెతో! ఇందాకటిలా నన్నుచూసి వెళ్ళిపోలేదు పైగా ఆ పుస్తకం చదువు తూంటే ఎప్పుడో చదివినట్టే అనిపించింది... కొంచం చదివి వదిలేసాను అంది అతి చనువుగా! మరి అడగలేక పోయారా మరో పుస్తకం ఇచ్చుండే వాడిని అన్నాను. అడుగుదామనే వచ్చాను, కాని మీరు నిద్రపోతున్నారూ, పుస్తకం టేబిల్ పై నుంచి వచ్చేసాను అంటూ నీళ్ళు తీసుకుని వెళ్ళిపోయింది! స్నానం పూర్తిచేసి లైబ్రరీకి బయలుదేరాను. వరండాలో నాన్నగారు, మరో కొత్త ఆయన కూర్చుని మాట్లాడుతున్నారు. నన్నుచూసి 'వీడే. మాగామం మీరు చాలా చిన్నప్పుడు చూసారు' అన్నాడు. అవునవును చిన్నప్పుడు తెగ అల్లరి చేసేవాడు అన్నారాయన. నాన్నగారు ఆయన్ని నాకు చూపిస్తూ ఈయన పరం

ధామయ్య మామయ్యగారని నీకు తెలీదులే' అని పరిచయం చేసారు. నేను లైబ్రరీకి వెళ్ళి పుస్తకాలు మార్చి కొత్తవి తీసుకుని వచ్చేసాను. భోంచేసి నా రూములో కూర్చుని నందివాడ భీమారావుగారి 'కన్నీరు - పన్నీరు' చదువుతున్నాను, పాలు తీసుకుని జానకి నాగదిలోనికి వచ్చింది! అశ్చర్యపోయాను! అవును రోజూ అమ్మ తీసుకొచ్చేది మరి! ఆమె రాగానే అదేవిటి మీరు తీసుకొచ్చారు అమ్మ ఏం చేస్తున్నది? అన్నాను. ఎవరయితేనేం మనపని మనంచేసుకోవటంలో తప్పలేదుగా అంటూ ఎదురుగా ఉన్న కుర్చీమీద కూర్చుని మళ్ళీ ఏవయినా కొత్త పుస్తకాలు తెచ్చారా? అడిగింది 'అవును' అని తెచ్చిన పుస్తకాలు చూపించాను. లతగారి 'వారిజ' తీసుకుని చదివిస్తాను అంది. 'తీసుకెళ్ళండి' అన్నాను. వెళ్ళిపోతున్నదల్లా వెనక్కి తిరిగి 'ఆ చూడండి మీ కన్నా చిన్నదాన్ని, గౌరవించడం, అండి గిండి అనిపిలవటం - ప్రత్యేకంగా చూడటం చాలా బాధగా ఉంటాయి' అని వెళ్ళిపోయింది! ఎంతలో మనలో ఒకరిగా మసలిపోయింది! అందం, గుణం, విజ్ఞానం అన్నిటిలోనూ మిన్న అయిన ఆ జానకే నా జీవితంలో మొట్టమొదటిసారిగా పరిచయ మయిన మగువ! ఆమెలో అందంకన్న ఆకరించుకునేడేదో ఉంది! ఏవిటది? ఏమో! అంత వేగంగా అదేదో తెలుసుకోటానికి తనెప్పుడయినా ఏ అమ్మాయి గురించయినా ఆలోచించాడు కనకనా! పుస్తకం కళ్ళముందుంది. అక్ష

రాలు కనపడుతున్నాయి కాని అర్ధంకాటం లేదే! పుస్తకం మూసేసి లైటార్పి పడుకున్నాను. 'రోజూ ప్రపంచం పెరిగిపోతున్నాది! కాదు కాలం మారిపోతున్నాది' ఎవరో లైబ్రరీలో వాదించుకోడం జ్ఞాపకం వచ్చింది! మార్పు మానవసహజం! అవును నేనూ మారేనా? ఎప్పుడూ దానిగురించి అలోచించలేదు. మంచం చూడగానే ముంచుకొచ్చే నిద్ర ఆరోజు చాలాసేపటికి గాని రాలేదు! మారటం ప్రారంభించేనేమో!

అలా జానకితో నా పరిచయం గంటల నుంచి వారాలు వారాల నుంచి నెలలు పెరిగింది! జానకితో సన్నిహితం చాలవరకు పెరిగింది! జానకిని చూడకపోతే, జానకితో మాట్లాడకపోతే ఏదో వెలితిగా ఉండేది! అందులోకి శైలపులు, మద్యాహ్నం అమ్మావాళ్ళు ఎవరింటికో పిచ్చాపాటికి వెళ్ళేవాడు! నేనూ జానకి ఉండే వాళ్ళం. ఏ పుస్తకం గురించో, ఏ సినిమా గురించో వాదించుకునేవాళ్ళం! ఆ రోజులు ఎంతో సరదాగా గడచిపోయేవి! జానకితో మాట్లాడుతూంటే గంటలు, రోజులు, నెలలు, సంవత్సరాలు యుగాలు గడచినా కాలం తెలిసేదికాదు! జానకి! ఎక్కడ చూసినా జానకే! ఇలా మాకు తెలియకుండా చాలా రోజులు గడిచిపోయాయి! ఏవాదనో శృతి మించితే రాగాన పడటం, అలగటం, చిన్న తగవు, ఎంతసేపు అదే! జానకే మళ్ళీ చనువుగా తీర్చివేసేది ఆతగవు! అరోజులు వేరు! అవి మరిరావు! కాలం మింగేసింది!

అంత సరదాగా ఎంతో ఉత్సాహంగా సాగిపోతున్న ఆరోజుల్లో ఒకరోజు....!

నాన్నగారు, పరంధామయ్య మావయ్య గారు కేంపు వెళ్ళారు. ఆరోజు శాయం కాలం లైబ్రరీకి వెళ్ళి తిరిగి వచ్చేసరికి ఇంటికి తాళంవేసి ఉంది! నన్ను చూసి పక్కంటి వాళ్ళబబ్బాయి తాళం పట్టుకొచ్చి ఇస్తూ వాళ్ళు హరికథకు వెళ్ళారని వచ్చేసరికి ఏ తొమ్మిదో అవుతుందని అంతవరకూ ఉండలేకపోతే బోజనం పెట్టుకుని తినమని చెప్పారన్నాడు. సరే అని తాళంతీసి నా గదిలో కూర్చుని ఆరోజు తెచ్చిన 'స్వయంసిద్ధ' ఆఖరిభాగం చదువుతూ కూర్చున్నాను. కాలం తెలియకుండా గడచిపోయింది! తొమ్మిది గంటలు దాటింది! అనుకుంటున్నంతలో తలుపు చప్పుడయింది, లేచి వెళ్ళి తీసాను. రవిని ఎత్తుకుని జానకి వచ్చింది! అమ్మావాళ్ళు వస్తున్నారేమోనని చూసాను: కాని రాలేదు. తలుపు గడియ పెట్టిలోపలికి వెళ్ళాను. రవిని మంచంమీద పడుకోబెట్టి వస్తున్న జానకిని 'అమ్మావాళ్ళు రాలేదేం జానకీ?' అని అడిగాను. ఎవరో రమ్మని బలవంతం చేస్తే అక్కడినుంచి సినిమాకు వెళ్ళారు! పడుకున్న రవిని లేపితే అల్లరి చేస్తాడని, ఆరోగ్యం పాడవుతుందని తీసుకుని నేను వచ్చేసాను అంది. ఇంకా టైం ఉందిగారికా చేయించుకుని వెళ్ళొచ్చు వెళితే వెళ్ళు అన్నాను. 'పడుకో బెట్టి రమ్మన్నాడు కాని రాలేను బాబూ' అని చెప్పి వచ్చేసాను, అంది. 'అ మీరు భోంచేసారా?'

అంది. 'ఊహలు లేదు మీరు వస్తారేమోనని చూస్తున్నాను' అన్నాను. 'అరే అయితే రండి వడ్డిస్తాను' అంది. భోంచేసి రూములోకి వచ్చాను. పాలు తెచ్చి ఇచ్చింది. 'వేడిగా ఉన్నాయి ఇప్పుడు కాచేవా' అన్నాను. 'ప్లాస్టులో పోసి ఉంచాముగా' అని వెళ్ళి పోయింది, పాలు తాగేసి డైరీ వ్రాసి లైటార్చి పడుకున్నాను. నిద్రపట్టలేదు!

నిర్మలంగా ఉన్న ఆకాశంలో ఎక్కడి నుంచి వచ్చాయో ఆ కాకుమబ్బలు! అసలే చీకటిగా ఉన్న ఆ రాత్రిని మరింత చీకటి చేసేసాయి! వెంటనే మొదలుపెట్టిన ఈదురు గాలి కొద్ది నిముషాలలో పెనుగాలిగా మారింది! ఆకాశం నిండా మెరుపులు ఉరుములు! తుంపరలతో మొదలయిన వాన పెద్దదై కురవసాగింది! ఎంతసేపులో జరిగింది ఇందంతా! అందుకే 'వానరాకడ ప్రాణ పోకడ' తెలియవు అన్నారు అనుభవజ్ఞులు. కిటికీలోంచి గాలి వస్తున్నా తలుపులు ముయ్యడానికీ బద్దకమయి పడుకున్నాను చీకటిలోకి చూస్తూ! ఉన్నట్లుండి తలుపు కిర్ర మంది! ఏ కిటికీ రెక్కో అనుకున్నాను. ఇంక గాలికి కొట్టుకుంటాయి, వేసేద్దాం అని లేచాను. అ కాని కిటికీ తలుపుకాదు! గుమ్మం దగ్గర తలుపు! అటువేపు చూసాను! చీకటిలో ఒక మానవ అకృతి! కదలికలో గల్లుమనే గాజుల చప్పుడు! నడిచే కాళ్ళు మధ్య నలిగే పరికిణీ రెపరెపలు! మత్తును కలిగించే పువ్వుల వాసన! ఇవన్నీ దగ్గరకు వచ్చాయి! ఎవరు?' అన్నాను. అప్పటికే ఆ చేతులు నన్ను గట్టిగా బంధించాయి!

(సశేషం)

"కథాంజలి"లో వెలువడే కథలన్నీ కేవలము కల్పితము. ఎవరినీ ఉద్దేశించి వ్రాసినది కాదు. రచయితల రచనలకు మేము ఏమాత్రమూ బాధ్యులు కాము.

—సంపాదకుడు.

(9వ పేజీ తరువాయి)

అని చెపుతూ ఖాలి అయిన కాపీ కప్పు టేబిలుపై వుంచాడు.

అంతా ఆ పరమేశ్వరుని లీల...దాని ఆయస్సు గట్టిది' అన్నాడు, చంద్రిక తండ్రి డాక్టర్ వైపుచూస్తూ.

కబుర్లతో కాపీ త్రాగడం పూర్తయిన తరువాత, డాక్టరుగారు వెళుతు వెళుతూ ఏమండీ బెంగుళూరు పయనానికి మీతోడం అవసరం లేదుగానీ, నామాట మీదైనా గౌరవముంచి మనోహర్ వెంబడి చంద్రికను కూడ పంపండి. ఆమె ఆరోగ్యానికేంభయం లేదు అన్నారు.

ఆ ఇరువురు పెద్దలు ఆశ్చర్యంగా డాక్టర్ వెళుతున్న వైపుచూస్తూ 'అదాసంగతి' అనుకొన్నారు.

కథాంజలి

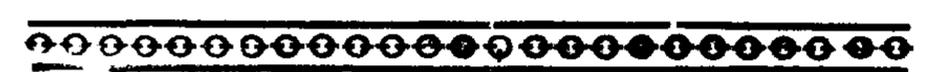
[కథల మాసపత్రిక]

సాపితము 1988

విడి ప్రతి. ... 25 పై.
సంవత్సర చందా. ... రూ 4-00.

(ప్రత్యేక సంచికలతో సహా)

అన్ని హెగ్గిన్ బాతమ్స్, మరియు స్వదేశమిత్రన్ బుక్ స్టాల్స్ లోనూ దొరుకుతుంది.

(గతసంచిక తరువాయి)

ఎన్నడూ కలగని అనుభూతి ఏదో నిర్వచించలేని అనుభవం-ఇదివరకెన్నడూ రుచిచూడని హాయి! 'ఎవరు?' అన్నాను అప్రయత్నంగా! 'అబ్బ ఎవరో గుర్తించలేవా' అంది! జానకి! 'జానకీ!' అన్నాను కాస్త గట్టిగానే! 'ఊ' అంది! 'ఎందుకు నీ ఒళ్ళిలా కాలిపోతోంది' రమ్మంటే నేను వచ్చేవాడినిగా ఉండు లైటు వేస్తాను' అన్నాను. 'ఒద్దు' అని వారిచింది! 'నా ఒళ్ళూ కాలిపోతున్నాది! నా రక్తం ఉడికి పోతున్నాది... నువ్వు తెల్సుకోలేక పోతున్నావు' అంది. 'ఏవీటి జానకీ? ఏవీటి మాట్లాడేస్తున్నావు పిచ్చిదానిలా' అన్నాను. 'అవును రామం! పిచ్చిదాన్నే అయిపోయాను' అంటూ నా మొహం రెండు చేతులతోనూ దగ్గిరకు తీసుకోబోయింది... ఆ కాశం ఒక్కసారి మెరిసింది! చీకటిలో వెలుగు ఒక్కక్షణం గుప్పమంది! ఆ వెలుగు ఒక్కసారి జానకి మొహం మీద పడింది! ఆ వెలుగు ఒక్కక్షణంలో ఆమె తను మూసి ఉన్న కళ్ళను బరువుగా తెరిచింది! ఆ కదలికలో గూడు కట్టుకున్న కోరికలో అర్థం మెరిసిన మెరుపు నా మదికి తెలిపి మరుగయింది! ఒక్కగడియ ఆలసించినా ఆనుకోని అనర్థం జరిగిపోతుంది! 'జానకీ!' ఈసారి ఇంకా గట్టిగా అరిచి ఉంటానేమో! 'నీ ఇష్టం రామం! నన్నేమయినా చేసేయి నేను నీ దానిని!' ఇంకా పిచ్చిగా మాట్లాడుతున్నాది! ఏం

చెయ్యాలి? ఆ పరిస్థితికి లోనయి పోకుండా మెలకువలో ఉన్న నేనూ మూర్ఖుణ్ణి ప్రవర్తిస్తే అర్థం ఏముంది? ఆ అవస్థనుంచి ఆమెని తప్పించటానికి ఎవరిముందూ అంత కఠినంగా ప్రవర్తించలేని నేను చాలా బలంగా ఆమె చెంపమీద కొట్టాను. ఆమె నన్ను వదిలింది! ఇందాకలమెరసిన మెరుపుఫలితంగా ఎక్కడో పిడుగు పడింది! ఆ శబ్దంలో జానకి వెళ్ళిపోయిన అడుగుల చప్పుడు కలిసి పోయింది! లైటు వేసాను. చీకటి పోయింది! జానకి వెళ్ళిపోయింది! ఆ వెలుగు చూడలేక పోయాను! లైటార్పి మంచంమీద పడిపోయాను! చాలా కఠినంగా ప్రవర్తించానా! నా చెయ్యి చీకటిలో చూసుకున్నాను. ఇన్నాళ్ళ మా అనుబంధం ఈ అనుకోని అవాంతరం తెంపేస్తుందా! వెళ్ళిచూస్తే... ఒద్దు! ఇలా సతమతమయ్యే ఆలోచనలతో పరిష్కారం అవని- అవలేని సమస్యలతో చాలా భయంకరంగా గడుస్తున్న ఆ రాత్రి తెల్లవారుతుందా? ఊహు తెల్లవారితే జానకిని చూడగండా! ఒద్దు ఈ రాత్రి తెల్లారొద్దు! అలా ఎప్పుడు నిద్రపోయానో తెలియదు! చాలా ఆలస్యంగా లేచాను!

లేచి కాలకృత్యాలు పూర్తి చేసుకుని గదిలో కూర్చున్నాను. కాఫీ తీసుకుని జానకి నా గదిలోనికి వచ్చింది! నిజానికి జానకిని చూడలేక పోయాను! పేపరు మొహానికి అడ్డు

పెట్టుకుని చదువుతున్నట్లు కూర్చున్నాను, అమే 'ఇదిగో కాఫీ' అంది! పేపరు అడ్డం తీసి అమెని చూసాను, చాలా నిర్మలంగా ఉంది ఆమె! కాఫీ తీసుకోగలిగాను! ఆమె వెళ్ళి పోయింది! నేను యధావిధిగా లైబ్రరీకి వెళ్ళి వచ్చాను, వాచీతీసి డ్రాయరులో పెట్టాలని డ్రాయరు తీసాను ఉత్తరం! పైన ముత్యాలాంటి అక్షరాలతో 'ప్రియమయిన రామంకి' అని ఉంది, ఆత్రుతతో తీసాను,

ప్రియమయిన రామంకి,

నమస్కరిస్తూ జానకి!

మనసులో ఉన్నది మాటల్లో చెప్పలేని, చెప్పకోలేని బలహీనులు, రాత్రి నేను చేసిన లాటి పొరపాట్లు చేస్తూంటారు! సహృదయం, సాటివారిమీద సానుభూతి ఉన్న నీలాటివాళ్ళు మన్నిస్తారు, లేనివాళ్ళు ద్వేషిస్తారు. తప్పు చేసినంతర్వాత శిక్షకయినా ఊమకయినా సిద్ధంగా ఉండాలి! నువ్వేం చేసినా నేను చెప్పేది ఒక్కటే 'మనసేదో నాకున్నాదని తెలుసుకున్న ఊణంలోనే అది నీ కిచ్చి వేసాను!' నేను కోరుకునేది ఒకటే చిరకాలం నీ పాదాల నీడలో నివసించగలిగే భాగ్యం కలిగించమనే!

శిక్షకయినా ఊమకయినా

నీ నుంచి నిర్ణయం ఆశించే

జానకి!

ఆ ఉత్తరాన్ని ఎన్నోసార్లు చదివాను! జానకి మనసు నా దగ్గర ఉందా! ఉందేమో! మరి నా మనసు? అప్రయత్నంగా గుండెల మీదకు చెయ్యి వెళ్ళింది! తడుముకుంటే మన

సులేనట్టేననిపించింది! అప్రయత్నంగా కాగితం కలం తీసుకున్నాను ఉత్తరం రాద్దామని ఉద్దేశం! చాలా కాగితాలు పాడయి పోయాయి! ఆఖరికి పూర్తయింది!

కొద్దిక్షణాలక్రితమే నాదని తెలుసుకున్న ప్రియమైన నా జానకికి నీ రామం,—

జానకి!

'చేసిన తప్పుకి శిక్ష వెయ్యడంకన్న ఊమించడంలోనే మానవత్వముంది! అయినా నువ్వేం తప్పు చేసావని ఊమించగలను! నేనే నిన్ను కొట్టి బాదించాను, అదికాదు జానకి! ఆ పరిస్థితికి ఇద్దరమూ తలవంచితే ఎంత అనర్థం జరిగిపోతుంది తెలుసా! తెలియకుండా నిప్పులో చెయ్యిపెట్టి కాల్చుకునా 'అయ్యో! పాపం' అని ఆదరించేవాళ్ళు ఫరవాలేదని ఓదార్చే వాళ్ళు ఉంటారు! నిప్పు అని తెలిసుండి చెయ్యి కాల్చుకుని ఏడ్చేవాళ్ళని ఎవరు ఓదారుస్తారని! జానకి? నీలాటిది జీవితంలో భాగంపంచుకుంటావంటే ఒద్దనేవాడు ఉంటాడా? కాని మన పరిస్థితులు రైలు పట్టాలమాదిరి ఉన్నాయి. వాటిని కలపాలంటే సమయం రావాలి! అవి కలియవన్న వాదంబట్టిది! మానవులే తలుచుకుంటే చెయ్యలేని కార్యం లేదని నా విశ్వాసం! అయినా దానికి కాలం అనుకూలించాలి! అంతవరకూ ఓపిక-స్థైర్యం సమకూర్చుకోవాలి! ఊణం సుఖంకోసం బలిఅయితే శాశ్వతం దుఃఖమయమవుతుంది! మనం మానవులం! అలా పుట్టడమే ఒక పొరపాటు! అలాటి పొరపాటు జన్మలో పొరపాట్లు చెయ్యకుండా

తప్పించుకునేవాళ్ళు ఎవళ్ళూ ఉండరు. దానికి బాధపడకు! జరిగిన ఈ సంఘటన మన సన్నిహితాన్ని సాంగత్యాన్ని విడదీస్తుండేమోనని రాత్రి అల్లా భయపడ్డాను. కాని ఇది మరింత అనుబంధాన్ని పెనవేసింది!"

ఇది శాశ్వతమవాలని జన్మ జన్మాలకూ నిలిచి పోవాలని కోరుకునే—నీ శాశుం!

మధ్యాహ్నం భోంచేసి తమ్ముడు రవితో పంపించిన పుస్తకంలో పంపించా నీ ఉత్తరం, సాయంకాలం బావి దగ్గర 'అయితే కోపం పోయినట్లైనా' అంది. 'ఎవరికి?' అన్నాను. కీలాకిలా నవ్వి వెళ్ళిపోయింది! పెనుతుఫాను అలగారిన తర్వాత ప్రకృతి మరింత ప్రశాంతంగా ఉంటుంది!

ఈ సంఘటనతో మాలో తెలియని అనుబంధం, ఆశ రోజురోజుకీ పెరగసాగాయి! ఈ రోజుల్లోనే ఒచ్చాయి మా ఫలితాలు! ఒక్క నిమిషం వృధా చేయకుండా

చదివిన చదువంతా వృధా అయిపోయింది! కష్టంకి ఫలితం కనపడలేదు! నాలో నిరాశ అంకురించింది! ఆ రోజు రాత్రి ఎంతో విచారాస్తూ గది కూర్చున్నాను. పాలగ్లాసుతో వచ్చి నన్ను నా పరిస్థితిని చూసిన జానకి దగ్గరకు వచ్చి అప్యాయంగా 'పరీక్ష పోయిందని లేని నిరాశని పెంచుకోవద్దు. కష్టపడటమే మనవంతు! ఫలితం మనం నిర్ణయించగలిగే సమర్థులమే అయితే కష్టపడాల్సిన అవసరమేమీలేదుగా! తలచుకుంటే మానవులు సాధించలేనిదంటూ ఏదీలేదనే మీ బలీయమైన ఆత్మవిశ్వాసాన్ని అంతలోనే అపార్థం చేసుకోవద్దు! తెండి చదవండి!' అని నాకో కొత్త ఉత్సాహాన్నిచ్చి మళ్ళీ నన్ను చదవడానికి, చదవగలిగే శక్తి ఉందని తెలుసుకో అవకాశమిచ్చింది. మళ్ళీ యధావిధిగా చదువు మొదలు పెట్టాను!

(సశేషం)

పండిత డి.గోపాలాచార్యులవారి

జీవాయుతం

ఆరోగ్యానికి బలానికి

Diamond Jubilee

1898 1958

ఆయుర్వేదాశ్రమం(బ్రాహ్మేట్)అమెటెడ్, మదరాసు-17.

(గతసంచిక తరువాయి)

భగవంతుని మనః ప్రవృత్తి అతి విచిత్రంగా ఉంటుంది! అటువంటి పరిస్థితుల్లో 'మనకు మనసు సృష్టించే ఈ భగవంతుడికి మనసు ఉందా' అన్న అనుమానమూ వస్తుంది. ఒక రోజు మధ్యాహ్నం నా గదిలో కూర్చుని నేను చదువుకుంటున్నాను. బయట వరండాలో కూర్చుని మాట్లాడుతున్న అమ్మ, జానకి వాళ్ళమ్మతో 'అయితే వదినా ఉదయం అన్నయ్యగారు పెళ్ళివారింటికి వెళ్ళి వచ్చారు కదా ఏం అన్నారే?' అంది. ఆవిడ 'ఫోటోచూసారు. చూడగానే నచ్చింది అన్నారట. కట్నం విషయంలో పట్టింపు లేదని, పెళ్ళి వారం రోజుల్లో మాత్రం జరిపించాలని అన్నారట. అమ్మాయి జాతకం ఈయన తీసుకువెళ్ళారుగా చూసారు. కుదిరిందిట. వచ్చే యిరవయ్యే తేదీన ముహూర్తం పెట్టుకొని వచ్చారు. మీ అన్నయ్య గారేం సామాన్యలా అమ్మా' అందావిడ! చేతిలో పుస్తకం జారిపోయింది! జానకికి పెళ్ళా? మాట వరసకయినా తనతో అనలేదే! ఇదేవీటి అవాంతరం! భగవాన్ ఈ ఉప్పెన మల్లీ ఎవర్ని ముంచడానికి! ఏం చెయ్యాలో తోచలేదు! అమ్మావాళ్ళు అలా వెళ్లనిచ్చి జానకి దగ్గరకు పరిగెత్తాను! నన్ను చూసిన జానకి నా పాదాలమీదపడి 'నన్నూ నా ఆశని బలి చేస్తున్నాడు! మీనుంచి నా నుంచి నన్ను వేరు చేస్తున్నాడు! మనసు మీకిచ్చి ఎవరి

తోనో మనువు చేసుకుని చూస్తూ బ్రతకటం చాతకాదు! నన్ను మీలో దాచేసుకోండి' ఆమె కన్నీరు ఏరులయి ప్రవహిస్తున్నాది! నా కన్నీరుని నేనే తుడుచుకోలేని పరిస్థితుల్లో ఉన్న నేను ఆమె కన్నీరుని ఎలా తుడవగలను? 'లే జానకీలే నీకు తెలియదానా పరిస్థితి! మనం ఒకే బ్రాహ్మణులయి పుట్టినా వేరు వేరు శాఖలలోవారం అయినా నీ కోసం అన్నీ త్యజించగలను. కాని నాబ్రతుకు నేనే పోషించుకోలేని నేను నిన్ను తీసుకుని ఈ సమాజానికి దూరంగా బ్రతకడానికి నాకున్న ఆసరా ఏవీటి? ఈ అవాంతరాన్ని ఏ విధంగా ఆపటం? అసలు పరీక్షపోయినందుకే ఎడమొగంపెడమొగంగా తిరుగుతున్నమా కుటుంబంలో ఈ సమస్యని లేవదీస్తే తుఫాను చెలరేగదా? వీళ్ళందరి అవసరం అనవసరం అనుకుని మనం ఒకదారి ఏర్పరచుకుందామంటే ఏ ధైర్యంతో దాన్ని ఊహించగలం? జానకీ...నువ్వు మా ఇంటికి రాకపోయినా బాగుండేది! వచ్చినా ఈ అభాగ్యుడితో...జానకి నా నోరుకి అడ్డుపెట్టి 'అంత మాటనకండి' అంది. ఇంతలో అమ్మా వాళ్ళూ వచ్చారు. అక్కడితో ఆమెకు అంత వరకే ధైర్యాన్నివ్వగలిగాను! జానకీ తొందరపడి నువ్వే అఘాయిత్యం చెయ్యకు. నీకూ-నాకూ బంధం స్థిరమయే అవకాశం భగవంతుడే నిర్ణయిస్తే వీళ్ళెవరూ ఏం చెయ్య

లేదు. అని చెప్పి వచ్చేసాను. ఆ రాత్రి ఆమె నా గదిలోకి వచ్చి నాలు గ్లాసు తేబిలుమీద పెట్టి 'మరిచిపోదు కదూ' అంది. 'మరిచిపోవడమా' అని అడిగేలోపుల ఆమె నా గదిలోంచి వెళ్ళిపోయింది!

ఆ రాత్రి వేగం తెల్లారింది! అయిదు గంటలకే తెలివి వచ్చింది! అయిదున్నరకల్లా చదువుకోడానికని లేపటానికి వచ్చే జానకి రాకుండానే తెలివి వచ్చేసింది! ఇంట్లో అంతా హడావిడిగా ఉంది! ఇంకా నిద్రమత్తు, బద్దకపు బరువు ఒదలలేదు! అమ్మవచ్చి 'బాబూ రామం లేరా జానకి ఎక్కడికో వెళ్ళిపోయింది!' అంది! మత్తు ఆ క్షణంతో వదిలింది! ఒక్కసారి త్రుళ్ళిపడి లేచాను! 'జానకి వెళ్ళిపోవటమేమిటమ్మా' అన్నాను. 'అవునురా జానకి కనపడటం లేదు...లే లేచి ఒక్కసారి అట్టేషను అవీ చూసిరాబాబూ' అని వెళ్ళిపోయింది! జానకి నన్ను విడిచి పారిపోయిందా? ఎక్కడికి? 'జానకి!' ఆ రోజుల్లా పిచ్చివాడిలా తిరిగాను! ఏ బావి దగ్గర జనం గుమికూడినా ఎంతో భయంతో వణికిపోయేవాడిని! ఏదో అని తెలిస్తే ఎంతో హాయిగా నిట్టూర్చేవాడిని అంత బాధలోనూ! ఎవరో నూటవరసకంటే బెజవాడ కూడా వెళ్ళాను! అన్ని ప్రదేశాలూ గాలించాను. ఫలితం లేక పోయింది. ఆ రాత్రి బండికే ఏలూరొచ్చేసాను. ఇంటికి వెళ్ళడమంటే ఎంతో భయమేసింది! అయినా తప్పదు! నా గదిలో నిర్జీవంగా కూర్చున్నాను. 'వెళ్ళిపోయింది. కనపడటం లేదు ఉదయం-అన్న లోకమే సాయంకాలానికి

'లేచి పోయింది' అనేసింది! లోకం! లేచి పోయిందా? నా జానకి? ఏం తోచలేదు! అమ్మవాళ్ళు పదే పదే పిలిస్తే వెళ్ళి భోజనం చేసాననిపించి వచ్చేసాను! ఆ రోజు డైరీ గ్రాద్దామని తీసాను. ఆ తేదీ పేజీ దగ్గర ఉత్తరం! ఆశ్చర్య పోయాను! జానకి వ్రాసింది!

ప్రియమయిన రామంకి,
ఆశించిన ఆశయాన్ని నిరీక్షణలో
సాధించాలని ఇల్లు విడిచి వెళ్తున్న
నీ జానకి నమస్కరిస్తూ!—

రామం!

'జానకి వెళ్ళిపోయింది!' ఇంకా నీచంగా 'జానకి లేచి పోయింది!' అనీ ప్రతీనోటా మీరీ పాటికి వింటూంటారు! మీ జానకిని మీరంత నీచంగా ఊహించరని ఆశిస్తున్నాను. మనసు లేని మనువుతో బ్రతకలేని నేను! ఆశించిన మీకు తప్ప ఇంకెవరికీ నామీద అధికారం ఇవ్వటానికి అంగీకరించలేని నేను ఈ అర్ధరాత్రి మీకయినా చెప్పకుండా ఇల్లు విడిచి పోతున్నాను! పరిస్థితికి భయపడి బ్రతుక్కి బాధపడి ఆత్మ హత్య చేసుకోలేని అసమర్థురాలిని! మనల్ని ఒకటిగా చెయ్యటానికి అనుకూలించే పరిస్థితులు ఆదుకునే లోపల వీళ్ళు చేసే ఈ వివాహానికి బలి అవలేక ఇల్లువిడిచి వెళుతున్నాను. మీరు బెంగపెట్టుకోకండి! ఆ బి. ఏ. పూర్తి చేసేయండి. ఒక మంచి ఉద్యోగం సంపాదించండి! మీ జానకి మీ దగ్గరకు వస్తుంది. ఇతరులమీద ఆధారపడాల్సిన అవసరం మనకు అనవసరమయినపుడు మన కలయికకు ఈలోకం అంగీకారం, ఆమో

దం చూపుతుంది! అయితే అన్నాళ్ళు ఆడ దాన్ని ఏం అవస్థపడతానోనని ఆలోచించ కండి! అందరూ పొయ్యిలో నీళ్ళు పోసేవాళ్ళే ఉంటారా? పాలు పొంగించాలనుకునే పుణ్యా త్తులు సహృదయులూ ఉంటారు! అదే విశ్వా సంతో బయలుదేరుతున్నాను. ఈ విషయం మీమనసులోనే ఉంచుకోండి! ఛా ఏడుస్తారా ఎక్కడయినా! మీ జానకి వెళ్ళిపోయినా దాని పిచ్చి మనసు మీదగ్గిరేఉంది! ధైర్యంతో ఉండండి.

మీదాన్ని కావాలనే ఆశతో
నిరీక్షించే మీ
ప్రియ 'జానకి!'

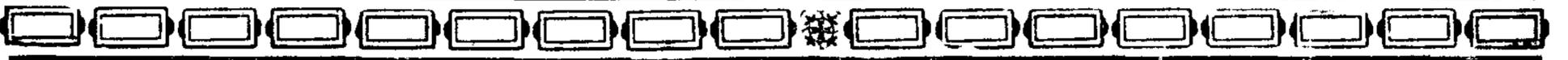
జానకి! ఎంత ధైర్యంగా వెళ్ళిపోయావు! మంచిమీద నమ్మకంతో ఇల్లు విడిచిన నిన్ను ఈలోకం ఆదరిస్తుందా? ఆదరిస్తుంది! నీలాటి మంచివాళ్ళకి భగవంతుని సాయం ఎప్పుడూ ఉంటుంది!

ఆ రోజు గడచి పోయింది! జానకి అమ్మా-నాన్న వెళ్ళి పోయారు! మరొక రెండు రోజులు జానకి గురించి పట్టించుకున్న లోకం ఆ తర్వాత మరచిపోయింది! సెప్టెంబరు పరీక్షలూ అయిపోయాయి! ఫలితాలు వచ్చాయి! 'తగిలిన దెబ్బమీదే మరొక దెబ్బకొడితే ఈ మానవుడి ఓర్పు ఎంతవరకూ ఉంటుంది? అని పరీక్ష చేస్తుంటాడు దేవుడు! అలాటి పరీక్షలో నా పరీక్ష మళ్ళీ తప్పింది! అన్నీ తెలిసిన అమ్మా నాన్నలే అనేసారు! ఒకరోజు ఎవరో నాన్నని 'మీవాడి పరీక్ష మళ్ళీ పోయిందటగా ఏదయినా ఉద్యోగంలా చేర్చించెయ్య

కూడదూ?' అడిగారు. 'ఆ ముప్పుయి మూడు సార్లు పరీక్ష తప్పినవాడికి ఉద్యోగమిచ్చే వాడె వనోయి?' అన్నారు. అయితే మరేం చేస్తారు? నాయనా 'ఏం చెయ్యడానికి ఏముంది? ఒంట్లో ఓపిక ఉన్నంతకాలం సంపాదిస్తాను కదా! కడుతూంటాను! మరేవిటి పని?' అన్నారు! అవును కన్న తండ్రి కావచ్చు. ఎన్నాళ్ళు భరిస్తారు? చెట్టిన ఉన్న పరువయినకాయని రాల గొడ్డే తప్పని తిట్టేవాళ్ళుంటారు కాని పండి పోయిన పండుని ఏ కాకులో పొడిచి కింద పడేస్తే బాధపడే వాళ్ళుంటారా ఎవరై నా! ఏ వయసులో ఆ గౌరవం! ఇంక ఈ ఇంట్లో, ఈ పరిసరాల్లో మునుపటి గౌరవం లభించటం కష్టం! మళ్ళీ దాన్ని తిరిగి సంపాదించుకునేంత వరకూ... చాలాదూరం వెళ్ళిపోవాలి! ఆత్మాభిమానం అలాటిది! మనసులో మొలిచిన ఈ అలోచన-నిర్ణయమయింది! అంతే ఆ రాత్రి నాలుగు గుడ్డలు గల ఓ చిన్న సంచీతో ఆ చీకటిలో అయినవాళ్ల అభిమానానికి దూరమయిన నేను మళ్ళీ దానికి దగ్గరకు రావడానికి చాలాదూరం వెళ్ళి పోవాలనే ఉద్దేశంతో ఇల్లు విడిచాను.

(సశేషం)

కథాంజలిలో జెలువడే కథలన్నీ కేవలము కల్పితము. ఎవరినీ ఉద్దేశించి వ్రాసినదికాదు. రచయితల రచనలకు మేము ఏమాత్రమూ బాధ్యులుకాదు. —సంపాదకుడు

(గతసంచిక తరువాయి)

ఏలూరు షేషనుకు వచ్చాను! అప్పట్లో అటు మద్రాసువీపు కాని ఇటు కలకత్తావీపు కాని వెళ్ళేట్రయిన్ను ఏవీలేవు! కాని ఒక గూడు బండి మద్రాసు వేపు వెళ్ళబోతున్నాది. ఎలా గోలా ఆ ప్రదేశం విడిచి వెళ్ళిపోవాలి! ఒక్క ఊణం అక్కడుంటే - ఆలశ్యం చేస్తే మళ్ళీ వెనక్కి వెళ్ళిపోవలసివస్తుంది! వెంటనే ఆ గార్డు దగ్గరకు వెళ్ళి బ్రతిమాలాను. ఆయన ఆదరించాడు నా కోర్కెని! ఓ మూలనిల బడ్డాను! ఆ గార్డు, నేను తప్ప ఇంకెవరూ లేరు! నిశ్శబ్దంలో శబ్దం చేసుకుంటూ పరుగెత్తే రైలు అందులోంచి వినిపించేకూత! 'నువ్వెవరు బాబూ!' ఆ గార్డు అడిగాడు. నేను...నేను ...చెప్పాను. ఆయన అనుభవం నా సంగతి కనిపెట్టింది! అడిగారాయన అదే! ఆయన ముందు ఏదీ దాచలేక పోయాను...ఆఖరికి అంతా చెప్పేసాను. నా ఆత్మాభిమానాన్ని అభినందించాడాయన! 'మరిప్పుడేం చేస్తావు? అన్నారాయన! అదే నా సమస్య కూడా' అన్నాను. ఆయన ఆలోచించారు. 'సరే నేను ఓ పనిచెప్తాను చేస్తావా' అన్నారు. 'తప్పకుండా' అన్నాను. మద్రాసులో నాకో ధనిక న్నేహితుడున్నాడు. మొన్న అతను నాకు తనకో పర్సనల్ సెక్రటరీ కావాలని పేపరులో ఎడ్వర్జయిజు చేస్తే వచ్చేవాళ్ళ గొడవ తాను పడలేనని నా ఎరికలో ఎవరైనా బి. ఎ. దాకా చదువుకున్నవాడు బుద్ధిమంతుడూ ఉంటే పంపించమని వ్రాసాడు. అతనెంత ధనవం

తుడో అంతకు మించిన సహృదయుడు! అతని దగ్గర ఉండి సి. బి. ఎ పూర్తిచేసుకో' అన్నారు. నడివీటిలో కొట్టకుపోయేవాడు నాచుముక్క కనిపిస్తే ప్రాణాలు దక్కించుకోవాలని ఆశ పడ్డాడు. అలాటి వాడికి ఒక తిప్ప కనబడితే వద్దనే మూర్ఖుడా! సరే అన్నాను. బెజవాడలో ఆయన డ్యూటీదిగి ఆరోజు మొయిల్లో మద్రాసు తీసుకు వెళ్ళి ఈ వెంకటాచలంగారితో చెప్పినన్ను పర్సనల్ సెక్రటరీగా నియమించారు. ఆయన పేరు జేమ్సు! క్రిష్టియన్. వెంకటాచలంగారు శుద్ధ నియోగి బ్రాహ్మణులు! బంధానికి బంధుత్వానికి శాఖలు ఏర్పరుచు కున్నది మానవులు కాని భగవంతుడు కాదుగా!

ఆ సంఘటన జరిగింతర్వాత అయిదేళ్ళు జరిగిపోయాయి! ఈ లోపున జానకి గురించి ప్రయత్నించని ఊణం అంటూలేదు! ఆ జానకి ...ఆనాటి నా జానకి ఈరోజు కనబడింది! ఎదురుగా వస్తున్న మరోకారు హెడ్ లైట్లు కళ్ళలో పడ్డాయి! కళ్ళు నులుముకున్నాను ఆ కారు వెళ్ళిపోయింది! చుట్టూ చీకటి! ఎక్కడికి వచ్చేసాను? టైంచూసాను. ఎనిమిది గంటలయింది! అబ్బ! గంటన్నరయిందా! కారుని వెనక్కి తిప్పించిన తోవనే పడితే స్టూడియోకి వచ్చే సరికి పావు తక్కువ తొమ్మిదయింది; ఎంతసేపు తెలియకుండా ఆలోచించాను. ఆ దానికేం గాని జానకిని కలుసుకోవాలి! ఎక్కడ? ఎలా! కార్నర్ కి

వెళ్ళి కనుక్కుంటే.....గుడ్ అయిడియా!
 కార్నర్ దగ్గరకు వెళ్ళాను! ఒచ్చే జనంపోయే
 జనం రద్దీ కొద్దిగా తగ్గింది! కాంటర్ దగ్గర
 కూర్చున్నతను ఇందా కలతనే! నన్ను చూసి
 రండి సార్ రండి ఏం ఇందాకల వాటిలో
 ఏదయినా నచ్చలేదా - వాపసు చేస్తారా?
 అన్నాడు నవ్వుతూ! 'అబ్బే అది కాదండీ చిన్న
 ఇన్ ఫర్ మేషను కావలసివచ్చాను' అన్నాను.
 'అడగండి' అన్నాడు. 'చూచారా ఇందాకల
 మేం బట్టతీసుకు వెళ్తుంటే ఒకామె కాదులో
 వచ్చారు గుర్తుందా?' అన్నాను 'వైట్ ఫియ
 క్ లో వచ్చినావిదా?' అన్నాడు. అది సరిగా
 గుర్తులేదు. కాని రెడ్ టెర్నికొమీద వైట్
 బ్లౌజు వేసుకున్నారు గుర్తున్నది చెప్పాను.
 'ఆవిడేనండీ ఆ ఏం ఎందుకూ?' అన్నాడు.
 'అట్టే ఏం లేదు ఆవిడవరని?' అన్నాను.
 'ఆవిడా? రాజశేఖరంగారని ఓ సిసీ దర్శకుడు
 గారి దగ్గరుంటున్నారు. ఆయన బెంగుళూరు
 నుంచి వచ్చి రెండు నెలలయింది! ఆయన
 భార్యమో! అన్నారు. బుద్ధి తిరిగిపోయింది!
 'ఆమె పేరు తెలుసా' అన్నాను. 'ఆవిడపేరు
 సుజాత అనుకుంటాను' అన్నాడు! సుజాత!
 జానకి కాదు! కొంచెం హాయి అనిపించింది.
 కాని ఆమె జానకి కాదా? కాకపోతే నన్ను
 చూసి ఎందుకు ఆశ్చర్యపోతుంది? ఆమె
 మాత్రం జానకీ! మరితను సుజాత అంటాడు.
 అనుమానం ఆపుకోలేక మరొకసారి అడి
 గాను! 'బాగుందండీ మా దగ్గరకొచ్చిన కస్త
 మర్సుని మేం గుర్తుపట్టలేకపోయినా-గుర్తుం
 చుకోకపోయినా వ్యాపారం ఎలా జరుగుతుం

దండీ' అన్నాడు. అవును అదీ నిజమే! మర
 యితే అతను చెప్పిందీ నిజమేనా? కాదు -
 కాకూడదు! ఆతనికి ధేంక్సు చెప్పి కాదులో
 కూర్చున్నాను, పోనిస్తున్నాను. రాజశేఖరం!
 ప్రతిభావంతుడయిన దగ్గకుడని తెలుగుతమిళ
 నిర్మాతలు బెంగుళూరునుంచి తెప్పించారని
 తనూ విన్నాడు. వినటంకాదు చూసాడు.
 అతను అడయాల్లో ఉంటున్నాడని తెలు
 సును. వెళ్దామా! ఆలోచనకయినా తావియ్య
 లేని వరిస్థితి అడయాల్ వేపుకారు తిప్పిం
 చింది!

ఆ యింటిముందు కారాగింది! వాచ్ మెన్
 కారు దగ్గరకు వచ్చాడు! 'డైరక్టరుగారు
 ఇంట్లో ఉన్నారా?' అడిగాను. 'లేరుసార్ ఓ
 అరగంట క్రితమే అమ్మగార్ని తీసుకుని ఎక్క
 డికో వెళ్ళారు. వచ్చేసరికి చాలా రాత్రి
 అవుతుందని చెప్పారు సార్' అన్నాడు! 'అమ్మ
 గారు!' అంటే జానకి రాజశేఖరాన్ని.....
 ఆగిన కారు కదిలింది! ఇంటికొచ్చాను. లోప
 లికి వచ్చి డ్రెస్ అయినా విప్పడానికి శక్తి
 లేక మంచంమీద పడుకున్నాను. నిద్రరాని
 నాకు జానకిమీద ఎన్నో అనుమానాలు
 వచ్చాయి! కాని నా గురించి రాత్రి రాత్రిగా
 ఉండిపోదు! తెల్లారింది! బాగా పొద్దెక్కిం
 తర్వాత తెలివి వచ్చింది!

కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని మళ్ళీ అడయాల్
 బయలుదేగాను! ఈ సమస్యని పరిష్కరించా
 లని! ఆ ఇంటి బయట కారు ఆపి లోపలకు
 అడుగుపెట్టాను, జానకి! పోర్టికోలో నిలబడి

(తరువాయి 23వ పేజీలో)

(6వ పేజీ తరువాయి)

నన్ను చూడలేదు! పోర్ట్ కోమెట్లమీద నిలబడి ఉన్నతన్ని అడుగుతున్నాది 'అయ్యగారు ఇవాళ ఏం అంత వేగం వెళ్ళిపోయారు నాగ రాజూ!' అని అతను 'ఈవాళ ఎనిమిది గంటలకే కాలిఫోర్నియా రాత్రికి గాన రాకుంటే మధ్యాహ్నం కేరేజిపంపించమన్నాడు! ఆయన అయ్యగారు—ఈవిడ అమ్మగారు! నన్ను చూసింది జానకి! బిత్తరపోయింది? ఆపులేక పోయాను ఆవేశం!

'పేరు మార్చుకున్నంత సులభంగా నిన్ను నువ్వు మార్చుకోలేవు జానకి! నాకోసం నిరీక్షిస్తానని బాసచేసి ఇల్లు విడిచిన ఆనాడే 'ఈ లోకం నిన్ను నాకోసం నాదానిగా ఉంచ గలుగుతుందా' అని నేను పడిన అనుమానం నిజమని ఋజువుచేసావు! వస్తాను జానకి! పేరు మారినా మనిషి మారినా సుఖంగా ఉన్నావు! నేనా? నీ అంత సులభంగా మరచిపోలేక పోయినా నిన్ను చూసయినా మరచిపోవటం నేర్చుకుంటాను అనేసి గబ-గబ వచ్చేసాను. జానకి నా వెంట 'రామం రామం' అని వస్తున్నా వినిపించుకోలేదు. నేను కాకు దగ్గి రకు వచ్చే సరికి సావిత్రి ఉంది! నన్ను చూసి 'ఎక్కడ తిరుగుతున్నాడు నిన్న రాత్రినుంచీ' అంది! ఆశ్చర్యపోయాను. నువ్విక్కడ కెలా వచ్చావు సావిత్రి అన్నాను. ఇక్కడ మా ఫ్రెండు ఒకామె ఉంకే వచ్చాను టాక్సీలో! తిరిగి వెళ్తుంటే మన కాకు కనిపించింది టాక్సీ దిగి పోయాను!' అంది 'పద కాకు ఎక్కడ' అన్నాను. జానకి గేటు దగ్గర నిలబడి ఉంది! చూడలేదు! స్టేరింగ్ ముందు కూర్చుంటున్నావు చేసాను. కదిలింది! 'అవిడెవరు ఎందుకు అక్కడ కాకు ఆసాడు?' అడిగింది సావిత్రి! ఏం చెప్పాలి? 'బోనెట్ ఓవర్ హీట్ అయితే ఆపి

నీళ్ళు అడిగాను ఇచ్చిందామె' అబద్ధమాడాను ఎప్పుడూ నిజం చెప్పేవాళ్ళు ఒకసారి అబద్ధ మాడినా అది నిజమే అవుతుంది వినేవాళ్ళ విశ్వాసంలో! మా యింటిదగ్గర కాకు ఆపి దిగాను. 'సావిత్రి కాకు తీసుకుని ఇంటికి వెళ్ళి పో' అన్నాను. 'మీరు రారా?' అంది. 'ఇప్పుడు రాలేను నాన్నగారితో చెప్పి' అని లోపలికి వచ్చాను. ఎంతసేపు వచ్చానో తెలియదు! నిద్రపట్టింది! బాగా భాధతో బరు వెక్కిన హృదయం నిద్రే కోరుకుంటుంది. సాయంకాలం 6 గంటలకి తెలివి వచ్చింది! కాని కదలకపోయాను, మళ్ళీ పడుకున్నాను. ఆ నాస్తితి ఆ మర్నాడు సాయంకాలం దాకా అలానే ఉంది! ఆ పరిస్థితి అలాంటిది!

సావిత్రి వచ్చింది! పడుకున్న నన్ను చూసి 'ఏం అలా ఉన్నాడు?' అంది! ఏం లేదు కాస్త తలనొప్పి అన్నాను. 'నిన్న మధ్యాహ్నం జేమ్సు వచ్చారు మీరు వస్తారేమోనని ఎదురు చూసారు ఇప్పుడే సెంట్రల్ కి వెళ్ళేరు. ఎనిమిది గంటలకు ట్రెయిన్ లో డ్యూటీ చేయాలిట. మిమ్మల్ని రమ్మనమని చెప్పమన్నాడు' అంది. జేమ్సు వచ్చారా! అరె నిన్ననే వచ్చారా కబురంపిస్తే వచ్చే వాడినిగా అని లేచి డ్రెస్ చేసుకుని క్రిందికి దిగి కాకులో కూర్చున్నాను. సావిత్రి కారెక్క లేదు! ఏం సావిత్రి నువ్వు రావా? అన్నాను. 'ఊహా రాను మా ఫ్రెండు ఇంటికి వెళ్ళి అక్కడనుంచి వెళ్ళిపోతాను అంది. 'మరికాదు' అన్నాను. 'వాళ్ళకాకులో వెళ్ళ తాను లెండి' అంది. సరే అని బయలు దేరాను. కొద్ది నిముషాల్లో సెంట్రల్ స్టేషను చేరింది కాకు! (సశేషం)

(గతసంచిక తరువాయి)

రిన్నింగ్ రూముకి వెళ్ళాను. జేమ్సు కూర్చుని ఉన్నాడు. నన్ను చూడగానే 'రా అబ్బాయి నిన్న ఇవాళ ఆఫీసుకి రాలేదు ఎక్కడకు వెళ్ళావు? కులాసాగా ఉన్నావా' అన్నాడు. 'ఏంలేదు కొంచెంతల భారంగా ఉంటే రాలేక పోయాను' అన్నాను. 'పోనీ ఇప్పుడు తగ్గింది కదా?' అన్నాడు. 'ఊ' అనగలిగాను! 'నేను నిన్ననే వచ్చానబ్బాయి. ఓ వ్యవహారం వెంకటాచలం గారితో మాట్లాడాలని, నీ తోనూ మాట్లాడాలని' అన్నాడు. 'నా తోనా?' అన్నాను. 'అవునబ్బాయి కొద్ది రోజులక్రితం వెంకటాచలం నాకు ఉత్తరం రాసాడు. అందులో 'బుద్ధి మంతు డూ, యోగ్యుడువూ సాటివాడివి అయిన నీకు వాళ్ళ మ్యాయినియ్యాలని ఉద్దేశపడుతున్నాడని. ఈ విషయం చిన్నవాడివయిన నీతో సంప్రదించడం పెద్ద తరహా కాదని, మీ పెద్ద వాళ్ళతో ఆప్టే పరిచయం లేదని అందుకు నన్ను మీవారితోనూ, నీతోనూ సంప్రదించి సానుకూలం చెయ్యమని' వ్రాసాడు అని ఆపాడు జేమ్సు! ఆశ్చర్యపోయాను. వెంకటాచలం అత ధనవంతులు నన్ను అల్లుడిగా కోరుకుంటున్నారంటే! కాదు మరి! మళ్ళీ జేమ్సు మొదలు పెట్టాడు. 'ఆ ఉత్తరం అందిన మొదటనే నేను చిన్నవాడివయిన నీతో సంప్రదిస్తే పెద్ద వాళ్ళ ఇష్టం అంటావని ఏలూరులో మీ ఇంటికి వెళ్ళి మీ వాళ్ళకు వివ

రించి చెప్పాను. వెంకటాచలంగాడు వ్రాసిన జాతకవిషయాలు చూపించాను. అన్నిటికీ అభినందించిన మీవాళ్లు ఆ శాధ్యత వాళ్ళ నోటితో చెప్పటం భావ్యం కాదు కనుక 'మావాడి ఇష్టం' అన్నాడు. నేనేది కోరినా అడ్డు చెప్పని నా ఆప్తమిత్రుడు వెంకటాచలం నన్ను కోరిన ఈ ఒక్కకొరికనూ సానుకూలం చెయ్యాలన్న నా తలంపు అక్కడివరకూ నిర్విఘ్నంగా నెరవేరిందన్న విషయం వెంకటాచలంకి చెప్పదామని నీమాటకు నాది పూచీ అని వచ్చి చెప్పాను. ఈ విషయంలో నీ నిర్ణయం విరుద్ధంగా ఉండదని ఆశిస్తూ అడుగుతున్నాను' అన్నాడు.

చేసుకుంటే జానకినే వెళ్ళి చేసుకోవాలనే నా నిర్ణయం నిన్న ఉదయంతో నాశనమయింది! జానకి తాకలేని నేను ఎవరి వాడినీ కాకూడదనుకున్నాను. కాని తండ్రిలాంటి జేమ్సు నాకు చేసిన సహాయానికి కృతజ్ఞత చూపించాల్సిన అవసరం వచ్చినపుడు ఆ నిర్ణయం త్యాగం చెయ్యాలన్న పరిస్థితిలో ఉన్న నన్ను మరొకసారి జేమ్సు 'నీకిష్టం లేకపోతే చెప్పుబాబూ' అని అడిగినపుడు 'ఇష్టం లేక ఏమండీ అలాగే' అనగలిగాను! 'తేంక్ గాడ్ ఒకవారం రోజుల్లో నీ వెళ్ళి జరగబోతుంది. 'విష్ యు హేవ్ ఏ స్వీట్ లైఫ్' అన్నాడు. ఆశ్చర్యపోయాను! 'వారం రోజుల్లోనా' అన్నాను. 'అవును బాబూ ఈ వారంరోజుల్లో

చెయ్యకపోతే ఏదో ఆషాఢమాసం వస్తుం దన్నాడు. ఎవీ మా ఏప్పుడయినా జరగాల్సిం దేగా!' అన్నాడు. కాస్తేపు నిశ్శబ్దం! సంతో షంతో ఇంతవరకూ మాట్లాడిన జేమ్సు కన్నుల్లో నీళ్ళు! ఏమిటది? అన్నాను 'ఈరోజు ఒక కన్ను నవ్వింది. మరొక కన్ను ఏడ్చింది! అన్నాడు. మరల 'ఏమిటది' అన్నాను. ఆయన చెప్తున్నాడు బాధతో!-

'అయిదేళ్ళక్రితం నువ్వెలా రైల్వే కలి సావో అదేవిధంగా అంతకు పదినెలల ముందు ఒకామె తెనాలి స్టేషనులో తారస పడింది! ఆమె చేసిన పని మహత్తర సాహసం! ఏమిటో తెలుసా? అది ఆమె ఒక సామాన్యకుటుంబంలో జన్మించింది. అదే కుటుంబంలో మరొక శాఖవాడిని ప్రేమిం చింది. ఆమె ప్రేమించిన తను తనను వెళ్ళి చేసుకుని సంఘంలో నిలబడటానికి తగిన ఆధా రాలు లేకపోయినా, వాటికోసం అతను కృషి చేస్తున్న సమయంలో, ఆమె తల్లితండ్రులు మరొకనికి వివాహం నిశ్చయిస్తే ప్రేమించి నతనికి ధైర్యం చెప్పతూ అతనికోసమే నిరీ షీస్తానని బాస చేసి అతను సంఘంలో స్వత హాగా తనకు తాను నిలబడగలిగే సమయం వచ్చేవరకూ అక్కడే వేచియుంటే ఆమె తలి తండ్రులు చేసే మనసులేని మనువుకు బలి అవాలి వస్తుందని, ప్రేమించినతనికి తెలిపి ఈ విశాల ప్రపంచంలో అంతవరకూ తల దాల్చుకోవాలని చెప్పింది. ఆత్మ విశ్వాసం చూసి ఆశ్చర్యపోయాను! అలాటి వారికి ఏ సహాయం చెయ్యాలన్నా ఆశ్రపడుతుంది నా

హృదయం! ఆమెకు ఫరవాలేదని చెప్పి బెంగు చూయలో నా సహాయంపొందివృద్ధిలోనికివచ్చిన ఒక సినిదర్శకుని దగ్గరకు పంపించాను. అతన్ని చిన్నప్పటినుంచి ముద్దు-మురిపాలలో తేలిం చిన అతని చెల్లెలు, వయసులో వివాహం కాకుండా చనిపోయింది. ఆ బాధవల్ల అతను 'తన్నెవరయినా అన్నయ్యా' అని విలిస్తే పొంగిపోతాడు. అటువంటి వ్యక్తిత్వం కలిగిన అతని దగ్గర ఆమె స్వంత అన్నయ్యకన్న ఎక్కువగా అభిమానిస్తుంది! కొద్ది రోజుల క్రితమే అతను మద్రాసు వచ్చాడు. ఈరోజు మధ్యాహ్నం అతన్ని చూద్దామని వెళ్ళాను. నన్ను చూసిన అతను కావిలిండుకుని ఏడుస్తూ 'మీరు దాచమని ఇచ్చిన అమూల్య మైన ఆమె, తను ఏ ఆశమీద బ్రతుకుతున్నాడో ఆ ఆశ వేలసాలయిందని తన నిరీ షణ అందీ అందనిదయిపోయిందని, అందువల్ల తనకి జీవితంతో అవసరం లేదని-పూజ్య లయిన జేమ్సు కనపడితే ఈ ఉత్తరం ఇమ్మని నాకొక ఉత్తరం వ్రాసి వెళ్ళిపోయింది.' నిన్న మధ్యాహ్నం వెళ్ళిరామె రాత్రి వచ్చింది. ఏమ్మా ఎక్కడకు వెళ్ళావు అంటే అలా బీచ్ కని చెప్పింది! ఉదయంలేచి చూచే సరికి ఆమెకు బదులు ఈ ఉత్తరాలున్నాయి. అని నాకు ఆమె వ్రాసిన ఉత్తరం ఇచ్చాడు. అది చదవగలిగే పరిస్థితిలోలేని నేను అతన్ని ఓదార్చి స్టేషనుకు వచ్చాను. ఇదీ బాబూ ఆమెకథ! ఆపాడు. నిశ్చేష్టున్నయి పోయాను!' 'ఆమె పేరు?' అన్నాను ఆశ్రంగా 'సుజాత!' అన్నాడు! 'కాదు జానకి!' జేమ్సుగారు

'ఆమె మీకు వ్రాసిన ఉత్తరమేది?' అన్నాను. 'అవును బాబూ చదువు ఆమె ఏం రాసిందో!' అని ఉత్తరమిచ్చారు. ఆతరువాతగా విప్పాను. ఆ దస్తూరీ! జానకిదే! ఇంకెవరూ అంత అందంగా వ్రాయలేదు.

పితృసమానులయిన జేమ్సుగారికి,

తుదిసారిగా నమస్కరిస్తూ

వ్రాయునది-

వత్తి, ప్రమిద, నూనె వేరుగా ఉన్న పరిస్థితుల్లో వాటిని దరిచేర్చి ఒకదీపాన్ని వెలిగించాలని ఆశపడి, వెలిగించబోయే దీపం గాలికి ఆరిపోకూడదని దానికి గూడు కట్టి ఆశ్రయమిచ్చారు! కాని ప్రయత్నం అయితే మనం చెయ్యగలం దానిని ఫలింప చేసుకునే శక్తి మనమీద లేదు! మీరు వెలిగించాలనుకున్న దీపం వెలగాల్సిన అవసరం లేకుండానే పోయింది! వెలిగించుకోదానికి ఉపయోగించని వత్తి అవసరం ఎవరికీ ఉండదు! అలాగే అయింది. నా జీవితం. వాస్తవానికి నా పేరు సుజాత కాదు! జానకి!

ఈ పొరపాటుకు నిర్మలమయిన మీ జీవితంలో అనవసరంగా ప్రవేశించి ఆవేదనకలిగినందుకు మన్నించమని ప్రార్థిస్తూ మీనుంచి నా నుంచి ఈ ప్రపంచచాన్నుంచి దూరమవాలనుకునే మీ 'జానకి!'

జానకి! నోటమాట రాలేదు! అమ్మా ఆ నాడు నిన్ను ఆదుకోకపోయినా నీ జీవితం బాగుపడేదేమోనమ్మా! ఈ దురదృష్టవంతుడి ప్రయత్నం వల్లనే నీ బ్రతుకు కన్నీటి పాలయింది! భగవాన్. మానవులు బాగుపరచ

లేని ఆమె జీవితాన్ని నువ్వయినా రక్షించు!' అన్నారు జేమ్సు బాధగా.

తంతుమని గంట కొట్టింది. ఎనిమిదిన్నర అయింది! 'జేమ్సు' లేచి వస్తాను బాబూ, బాధపడకు! ఒక్కొక్కరి పాత్రలని అంత బాధగా సృష్టిస్తాడు భగవంతుడు! మళ్ళీ నీ వెళ్ళికి కలుస్తాను!' అని వెళ్ళిపోయాడు. నేను నిర్ణీతంగా లేచి కార్లో ఇంటికి చేరాను. 'జానకి!' ఏవిటిది జానకి! నన్నెందుకిలా ఒంటరివాడిని చేశావు! భగవాన్ తప్పు చేసింది నేనయితే నువ్వు విధించే శిక్ష ఆమెకా! విలపించాను, ప్రార్థించాను. అలాటప్పుడు భగవంతుడు మరీ బిగుసుకుపోతాడు! జానకి గురించి మద్రాసు అంతా గాలించాను. కనపడలేదు!

కాలం కష్టాల్ని చూసి అగడు! సుఖాన్ని కోరి ముందుకూపోదు. దాని గమనమే అంత వారం రోజులు తిరిగిపోయాయి! అనుకున్నంత సేపయినా అవకుండా వివాహం జరిగిపోయింది! ఆ రోజు సాయంకాలం పందిట్లో కూర్చున్నాను. శూన్యంలోకి చూస్తూ! తమ్ముడు రవి వచ్చి 'అన్నయ్యా నీకు ఉత్తరం' అని ఓ కవరిచ్చాడు. దస్తూరీ చూసాను. జానకి వ్రాసింది! జానకి! దురదృష్టవంతుడిని చేశావు! కవరు విప్పాను.

పూజ్యులయిన రామంగారికి—

నమస్కరిస్తూ,
నిర్మలమయిన నదిలా ప్రవహించే నదిలో అకస్మాత్తుగా పడి,
అలజడి కలిగించిన రాయి

మాదిరి మీ జీవిత ప్రవాహంలో
కలత కలిగించిన అభాగ్యురాలు
జానకి వ్రాయునది-

ఒక్కొక్కరి జీవితాలు అవి ఎటూ సుఖ
పడకపోగా, ఎదుటివారి జీవితాలకి బాధలుకలి
గిస్తూంటాయి. అలాటి దురదృష్టవంతురాలిని
నేను! ఆ రోజు నా సోదరసమానుడయిన రాజ
శేఖరం గారింటికి మీరు వచ్చి నన్ను అపా
ర్థం చేసుకుని వెళ్ళిన తర్వాత మీ వివరం
కనుక్కుని మీ మామగారయిన శ్రీ నెంకటా
చలం గారింటికి వచ్చాను. ఆ క్షణంలో
అక్కడ నన్ను ఆ రోజు ఇల్లు విడిచి వస్తున్న
పరిస్థితుల్లో ఆదుకున్న 'జేమ్సుగారు' కన
పడ్డారు. వారి మాటలు విన్న నేను జేమ్సు
గారికి మీరుబాగా తెలుసునని, వారు మీ
వివాహ విషయం సానుకూల పరిచే బాధ్యత
తనమీద వేసుకున్నారని, ఈ వివాహానికి మీ
తలితండ్రులు ఎక్కువగా ఆమోదిస్తున్నారని
తెలుసుకున్నాను అంతమంది ఆనందంలో
నాలాటి అభాగ్యురాలి ఘోష వినిపించడానికి
నా మనసు ఒప్పులేదు! ప్రేమి కోరిక త్యాగం
చెయ్యలేని వాళ్ళు ప్రేమించాననడానికి అన
ర్హులు. మీజీవితం సరియైన మలుపులో తి
గింది! ఇంక నాకు కావలసిందేమీ లేదు!
మీ మంచి మనసులో జన్మ జన్మలకీ జ్ఞాప
కంగా నిలచిపోతే అంతే చాలు! అంతకన్నా
అదృష్టం మరొకటి లేదు! అదృష్టం ఎదురు
గుండా ఉన్నా. అనుభవించలేని అభాగ్యు
రాలిని!

జన్మ జన్మలకీ మీరే భర్త కావాలని

కొరుకునే భార్య ఉంది మీకు! ఏ జన్మలో
నయినా భార్య కావాలనే కోరిక ఉంది నాకు!
ఆమె కోరిక తీరితర్వాతే నాకు ప్రాప్త
ముంటే కలిగించమని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ
ఈ జన్మకి ఆఖరు సారిగా.

మీ పాదాలకు ధనమస్కరిస్తూ ఇంకి
పోయిన కన్నీటిలో ఎండి పోయిన అభాగిని
జానకి!

జానకి! ఎవరు దురదృష్టవంతులు జానకి!
కోరుండి దూరం చేసుకున్న అభాగ్యుడికి,
దూరంగా భగవంతునికి దగ్గరగా చేరాలను
కున్న నువ్వా? జరిగిన అవాంతరానికి ఆవేద
నతో చేసిన పాపానికి చింతిస్తూ భగవంతు
డిచ్చిన గడువు వచ్చేవరకూ భారంగా బ్రతుకు
గడిపే నేనా? పిచ్చిదానివి జానకి! నేనే దుర
దృష్టవంతుని!

ఒక్కసారిగా గాలి వీచింది! చేతిలో ఉన్న
ఆ ఉత్తరం ఎగిరి ఎగిరి ఆ రోజు కిత్రంరోజు
వివాహానికి ఏర్పరచిన అగ్నిహోత్రంలో పడిన
ఆ ఉత్తరాన్ని అందులో ఆరిపోబోతున్న
సప్పు ఒక్కసారి ఆ ఉత్తరాన్ని గుప్పుమని
మండించింది!

కాలిపోతున్నా చూస్తూ కూర్చున్నాను.
అప్పుడే వచ్చిన సావిత్రి 'అదేవిటండీ ఆ కాగి
తం! అలా కాగితం కాలిపోతుంటే చూస్తూ
కూర్చున్నాడు' అంది! అంతకన్నా ఏం చెయ్య
లేను కనుక అన్నాను. అదేవిటి? అంతే
సావిత్రి. అంతకన్న చెప్పడానికి నాకు- తెలుసు
కోవడానికి నాకు. నీకూ అందులో

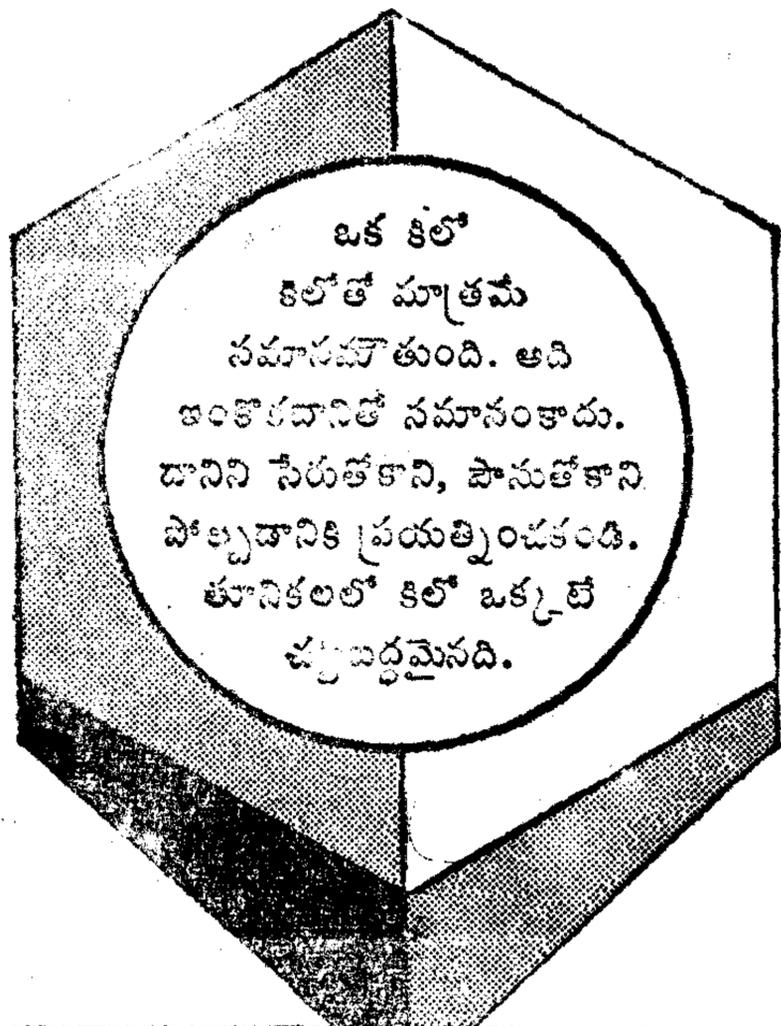
(తిరువాయి 1965 ఏప్రిల్)

ఇంకేం లేదు!' ఆ: నేనో కోరిక కోడల మూసిన చీకటిని ఈజానకి వెలిగించగలదా? తాను మన్నిస్తావా అన్నాను. 'అదేవిటండి ఈ వెలుగులో అది మాయమవటానికి ఈజన్మ మీరు కోరటమేమిటి నేను మన్నించడం సరిపోతుందా! చాలదు. ఎన్ని జన్మలయినా మేమిటి! మీరు ఆజ్ఞాపించండి. నేను శిరసా చాలదేమో! ఈ జన్మలో తీరని ఆశలూ-ఆశ వహిస్తాను అంది!' నిన్ను ఇకమీదనుంచి యాలూ మరొక జన్మలో తీర్చమని భగవంతుని అర్థించటం అపరాధమేనేమో! అయినా 'జానకీ' అని పిలవాలని ఉంది అన్నాను. మన తృప్తి అది! ఆ తృప్తి మనసులో పెంచు 'ఇంతేనా నేను మీదాన్ని. మీ అష్టం వచ్చి కోపోతే మనం మనంగా బ్రతకలేదేమో నట్లు పిలవండి' అంది. 'చాలు-ఆమాత్రం (సమాప్తం)

చాలు జానకీ!' అన్నాను. 'ఉండండి

లెటు వేసి వస్తాను.' అంది. ఆ జానకి

**విన్నడూ
పోల్చువట్టు**

DA 64/261